

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

ako riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie

vyhlasuje

V Ý Z V U

na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok

Operačný program Životné prostredie

Prioritná os 3

OCHRANA OVZDUŠIA A MINIMALIZÁCIA NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ZMENY KLÍMY

Operačný cieľ:

3.1 OCHRANA OVZDUŠIA

3.2 MINIMALIZÁCIA NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV ZMENY KLÍMY VRÁTANE PODPORY OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV ENERGIE

Kód výzvy: OPŽP-PO3-14-4

Dátum vyhlásenia výzvy: 22. 12. 2014

Dátum uzavretia výzvy: 23. 03. 2015

Schválil:

Dátum:

Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia Slovenskej republiky

1. KONTAKTNÉ ÚDAJE PRE BLIŽŠIE INFORMÁCIE K VÝZVE

Informácie, týkajúce sa prípravy projektov žiadateľom, predovšetkým písomnou formou, poskytnete:

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Sekcia environmentálnych programov a projektov

Nám. L. Štúra 1

812 35 Bratislava

- www.opzp.sk, www.minzp.sk

- opc@enviro.gov.sk

Kontaktné údaje pre poskytovanie informácií k formulárom žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci výziev:

opc@enviro.gov.sk

tel: +421-2-5956-2261

Kontaktné údaje pre poskytovanie informácií k vecnej stránke výziev:

opc@enviro.gov.sk

tel: +421-2-5956-2434

tel: +421-2-5956-2269

2. INDIKATÍVNA VÝŠKA FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na vyčerpanie v rámci výzvy je 8 580 000 EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a tomu zodpovedajúca výška spolufinancovania zo štátneho rozpočtu podľa typu prijímateľa v zmysle Stratégie financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013 v platnom znení. Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na túto výzvu môže byť, v závislosti od postupného uvoľňovania nevyčerpaných a ušetrených finančných prostriedkov, navýšená.

3. CIELE VÝZVY

Špecifickým cieľom výzvy je znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší, ako aj emisií skleníkových plynov v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov.

V rámci Operačného cieľa **3.1 Ochrana ovzdušia** je cieľom výzvy predovšetkým transpozícia a implementácia predpisov EÚ, dosiahnutie ustanovených technických požiadaviek na prevádzku zdrojov, ktorými sa obmedzujú množstvá vypúšťaných znečisťujúcich látok.

V rámci Operačného cieľa **3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie** je cieľom výzvy plnenie prijatých medzinárodných záväzkov v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, ako aj aktivít spojených

s implementáciou právnych predpisov tzv. klimaticko - energetického balíčka¹, s výnimkou nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 443/2009 z 23. apríla 2009, ktorým sa stanovujú výkonové emisné normy nových osobných automobilov ako súčasť integrovaného prístupu Spoločenstva na zníženie emisií CO₂ z ľahkých úžitkových vozidiel.

4. TECHNICKO-ORGANIZAČNÉ NÁLEŽITOSTI VÝZVY

Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie (ďalej aj „riadiaci orgán“ alebo „RO“) má právo výzvu počas doby zverejnenia meniť v nadväznosti na zmeny vyplývajúce z legislatívy alebo iných podnetov majúcich vplyv na znenie výzvy. Zmena výzvy je realizovaná prostredníctvom usmernenia, ktoré jasným spôsobom identifikuje dokumenty tvoriace súčasť výzvy a ich časti, ktoré sú takouto zmenou dotknuté. Zmena výzvy nadobúda účinnosť jej zverejnením na webovom sídle riadiaceho orgánu.

Technicko-organizačné náležitosti v súvislosti s vypracovaním a predkladaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „žiadosť o NFP“), vrátane získania prístupu do verejnej časti (portálu) IT monitorovacieho systému (ďalej len „ITMS“) a určenia termínu, miesta a spôsobu predkladania žiadosti o NFP sú uvedené v kapitole 3 „Príručky pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP-PO3-14-4 pre žiadosti o nenávratný finančný príspevok, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR“ (ďalej len „Príručka pre žiadateľa“), ktorá tvorí neoddeliteľnú prílohu tejto výzvy.

5. PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

Podmienky poskytnutia pomoci predstavujú súbor podmienok overovaných Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ako riadiacim orgánom pre Operačný program Životné prostredie, v rôznych fázach konania o žiadosti o NFP podľa § 14 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej aj „konanie o žiadosti o NFP“), ale aj v procese implementácie projektu, ktoré musí žiadateľ / prijímateľ splniť na to, aby mu bol vyplatený príslušný nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“). Spôsob overovania splnenia jednotlivých podmienok poskytnutia pomoci vrátane etáp, v rámci ktorých sú overované, sú bližšie definované v Príručke pre žiadateľa.

V súlade s § 13 ods. 3 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o pomoci a podpore“), výzva obsahuje podmienky poskytnutia pomoci a podpory, ktorými sú:

- a) oprávnenosť žiadateľa,

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 443/2009, ktorým sa stanovujú výkonové emisné normy nových osobných automobilov ako súčasť integrovaného prístupu Spoločenstva na zníženie emisií CO₂ z ľahkých úžitkových vozidiel; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/28/ES o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov energie a o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc 2001/77/ES a 2003/30/ES; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/29/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť a rozšíriť schému Spoločenstva na obchodovanie s emisnými kvótami skleníkových plynov; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/30/ES, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 98/70/ES, pokiaľ ide o kvalitu automobilového benzínu, motorovej nafty a plynového oleja a zavedenie mechanizmu na monitorovanie a zníženie emisií skleníkových plynov; Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/31/ES o geologickom ukladaní oxidu uhličitého a o zmene a doplnení smernice Rady 85/337/EHS, smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES, 2008/1/ES a nariadenia (ES) č. 1013/2006; Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 406/2009/ES o úsilí členských štátov znížiť emisie skleníkových plynov s cieľom splniť záväzky Spoločenstva týkajúce sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2020.

- b) oprávnenosť partnera, ak sa partner spolupodieľa na príprave projektu a realizácii projektu,
- c) oprávnenosť aktivít realizácie projektu,
- d) oprávnenosť výdavkov realizácie projektu,
- e) oprávnenosť miesta realizácie projektu,
- f) časová oprávnenosť realizácie projektu,
- g) kritériá pre výber projektov,
- h) oprávnenosť cieľovej skupiny,
- i) spôsob financovania,
- j) ďalšie podmienky poskytnutia pomoci.

Podmienky poskytnutia pomoci musia byť zo strany žiadateľa, resp. žiadosti o NFP splnené počas celej doby trvania konania o žiadosti o NFP, ako aj počas celej doby realizácie projektu, resp. trvania zmluvného vzťahu medzi riadiacim orgánom a prijímateľom (na základe uzavretej Zmluvy o poskytnutí NFP), ako aj v čase medzi vydaním rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP a uzavretím Zmluvy o poskytnutí NFP.

V prípade, že počas konania o žiadosti o NFP riadiaci orgán zistí, že niektorá z podmienok poskytnutia pomoci nie je splnená, pristúpi k vydaniu rozhodnutia o neschválení žiadosti o NFP z dôvodu nesplnenia podmienky poskytnutia pomoci.

V prípade, že počas trvania zmluvného vzťahu medzi riadiacim orgánom a prijímateľom (na základe uzavretej Zmluvy o poskytnutí NFP) riadiaci orgán zistí, že niektorá z podmienok poskytnutia pomoci nie je splnená, pristúpi k uplatneniu sankčného mechanizmu podľa ustanovení Zmluvy o poskytnutí NFP.

V prípade, že v čase medzi vydaním rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP a uzavretím Zmluvy o poskytnutí NFP riadiaci orgán zistí, že niektorá z podmienok poskytnutia pomoci nie je splnená, pristúpi k informovaniu štatutárneho orgánu riadiaceho orgánu o potrebe uplatnenia revízného postupu v súlade s § 14 ods. 8 zákona o pomoci a podpore.

V súlade s § 14 ods. 9 zákona o pomoci a podpore, ak sa rozhodnutie o neschválení žiadosti o NFP vydalo z dôvodu vyčerpania finančných prostriedkov určených vo výzve, štatutárny orgán riadiaceho orgánu môže z vlastného podnetu toto rozhodnutie preskúmať. Ak riadiaci orgán disponuje dostatočnými finančnými prostriedkami určenými na vyčerpanie a predložená žiadosť o NFP naďalej spĺňa podmienky poskytnutia pomoci a podpory podľa § 13 ods. 3 zákona o pomoci a podpore, štatutárny orgán riadiaceho orgánu vydá rozhodnutie o preskúmaní tohto rozhodnutia, ktorým toto rozhodnutie zruší, a súčasne rozhodne o schválení žiadosti o NFP. Štatutárny orgán riadiaceho orgánu môže postupovať podľa prvej a druhej vety do jedného roka od vydania rozhodnutia o neschválení žiadosti o NFP, pričom je viazaný poradím projektov určeným podľa odsekov 1 až 4 zákona o pomoci a podpore.

5.1 OPRÁVNENOSŤ ŽIADATEĽA

V rámci tejto výzvy sú oprávnenými žiadateľmi nasledujúce subjekty:

Presné vymedzenie oprávneného subjektu	Vymedzenie skupiny oprávnených aktivít (príp. aj typu projektov), pre ktoré je daný prijímateľ oprávnený	Maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a ŠR (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF) ²	Minimálna výška spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa (v súlade so Stratégiou financovania projektov podporovaných zo ŠF a KF) ²
ústredné orgány štátnej správy alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Operačný cieľ 3.1: Skupina I. A. Operačný cieľ 3.2: Skupina I. D	100%	0%
obce alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Operačný cieľ 3.1: Skupina I. A. Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A, Skupina I. D.	95 %	5 %
vyššie územné celky alebo nimi zriadené rozpočtové alebo príspevkové organizácie	Operačný cieľ 3.1: Skupina I. A. Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A, Skupina I. D.	95%	5%
združenia s účasťou obcí (vrátane mikroregiónov) ³	Operačný cieľ 3.1: Skupina I. A. Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A. Skupina I. D.	95%	5%
organizácie, ktoré boli cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou ⁴ zriadené na účely prevádzkovania základných a stredných škôl, materských škôl, zariadení na výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, hospicov a nemocníc	Operačný cieľ 3.1: Skupina I. A. Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A. Skupina I. D.	95%	5%
Slovenský červený kríž	Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A.	95%	5%
právnické osoby oprávnené na podnikanie, s výnimkou poľnohospodárskych podnikov a lesných podnikov.	Operačný cieľ 3.2: Skupina I. A. Skupina I. D.	95%	5%
iné fyzické alebo právnické osoby	Operačný cieľ 3.1:	95%	5%

² Iba v prípadoch, ak príspevkové organizácie zriadené orgánmi verejnej správy, združenia s účasťou obcí alebo právnické osoby oprávnené na podnikanie nie sú v rámci aktivít projektu prijímateľmi, na ktorých sa vzťahuje schéma štátnej pomoci. V ostatných prípadoch platí maximálna intenzita pomoci stanovená v schéme, v rámci ktorej príspevok z fondov EÚ predstavuje 85 % a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu 15 % z celkových oprávnených verejných výdavkov.

³ Prijímateľmi pomoci môžu byť združenia, ktoré pozostávajú výlučne z obcí alebo z obcí a ďalších subjektov zo sektora verejnej správy a vznikli na základe zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov alebo § 20f až §21 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník.

⁴ Cirkvi a náboženské spoločnosti registrované podľa zákona č. 308/1991 Zb. o slobode viery a postavení cirkví a náboženských spoločností v znení neskorších predpisov (ako zriaďovatelia špecializovaných subjektov).

oprávnené na podnikanie s výnimkou poľnohospodárskych podnikov a lesných podnikov	Skupina I. A.		
---	---------------	--	--

5.2 OPRÁVNENOSŤ PARTNERA ŽIADATEĽA

V rámci tejto výzvy nie sú výdavky partnerov oprávnené.

5.3 OPRÁVNENOSŤ AKTIVÍT REALIZÁCIE PROJEKTU

Pre túto výzvu sú oprávnené nasledovné aktivity:

V rámci Operačného cieľa **3.1 Ochrana ovzdušia**:

I. skupina aktivít: Znižovanie emisií základných a ostatných znečisťujúcich látok v ovzduší, najmä tuhých znečisťujúcich látok (PM_{10} , $PM_{2,5}$), SO_2 , NO_x , benzén, VOC, NH_3 , ťažkých kovov a PAH:

- A. Projekty zamerané na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorými sa dosiahnu nižšie hodnoty emisií než sú požadované platnými právnymi predpismi alebo sa dosiahnu sprísnené požiadavky podľa nových predpisov a strategických dokumentov EÚ, a to:
- zmena palivovej základne na environmentálne prijateľnejšie palivo (v danom prípade okrem obnoviteľných zdrojov energie ako sú biomasa, bioplyn, slnečná energia a geotermálna energia a okrem tepelných čerpadiel);
  - likvidácia kotolne a napojenie sa na centrálny zdroj tepla.

V rámci Operačného cieľa **3.2 Minimalizácia nepriaznivých vplyvov zmeny klímy vrátane podpory obnoviteľných zdrojov energie**:

I. skupina aktivít: znižovanie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla, vrátane zmeny palivovej základne energetických zdrojov v prospech využívania obnoviteľných zdrojov:

- A. Projekty zmeny palivovej základne v prospech palív s nižším obsahom uhlíka a obnoviteľných zdrojov energie, ako je biomasa, bioplyn⁵, slnečná energia, geotermálna energia, s výnimkou projektov zámeny paliva zo zemného plynu na biomasu⁶, zacielené na zníženie emisií skleníkových plynov spolu so znižovaním emisií základných znečisťujúcich látok v oblasti výroby tepla vo verejných objektoch⁷ v obci, vo viacerých obciach alebo na úrovni mikroregiónu.
- D. Projekty na inštaláciu tepelných čerpadiel za účelom náhrady produkcie tepla a teplej vody z neobnoviteľných zdrojov energie aj v kombinácii so zmenou palivovej základne v prospech obnoviteľných zdrojov energie (biomasa, bioplyn⁵, slnečná energia, geotermálna energia) alebo bez nej.

⁵ vrátane zariadení na princípe termického splyňovania biomasy.

⁶ Pri týchto projektoch dochádza k zvýšeniu emisií základných znečisťujúcich látok. Táto podmienka je špecificky upravená v podkapitole 3.2.6.2 „ďalšie obmedzenia vo vzťahu k oprávneným/neoprávneným výdavkom pre operačný cieľ 3.2“ Programového manuálu Operačného programu Životné prostredie v platnom znení.

⁷ Verejnými objektmi sa na účely tejto výzvy rozumejú budovy, ktoré užíva orgán verejnej správy (štátne rozpočtové a príspevkové organizácie, obce, vyššie územné celky, rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce/vyššieho územného celku) alebo verejnosti prístupné budovy (napr. budovy slúžiace na podporu verejnej infraštruktúry a oblastí ako sú vzdelávanie, zdravotníctvo, sociálne služby a pod.).

V súvislosti s oprávnenými aktivitami v rámci **operačného cieľa 3.1** sú pre túto výzvu relevantné nasledujúce obmedzenia:

- Na podporu budú oprávnené len projekty, z ktorých je zrejmé, že v porovnaní s požiadavkami ochrany ovzdušia podľa príslušných smerníc EÚ, predpisov SR a referenčných dokumentov pre najlepšiu dostupnú techniku sa dosahuje lepšia úroveň ochrany ovzdušia t.j. projektované parametre emisných veličín sú nižšie ako určené emisné limity, technické požiadavky alebo všeobecné podmienky prevádzkovania pre príslušný zdroj, časť zdroja alebo zariadenie, sú splnené požiadavky na monitorovanie emisií a imisií a súčasne ročné emisie podľa projektu (prepočítané na referenčné tony SO₂) v cieľovom roku sú nižšie ako emisie za porovnateľné obdobie (napríklad: priemer za 3 roky, prípadne priemer za 5 rokov alebo najvyššia emisia za rok z posledných 5 rokov).
- Výstavba nových zdrojov znečisťovania ovzdušia bude oprávnená len za predpokladu, že bude odstavený zdroj existujúci a zároveň dôjde k zníženiu celkového množstva emisií za rok v porovnaní s pôvodným zdrojom.
- Pri podporených projektoch môže dôjsť k zvýšeniu kapacity, prípadne príkonu, ale len za predpokladu zníženia celkového množstva emisií za rok.
- Neoprávnené sú projekty zmeny palivovej základne, ktoré budú realizované v bytových domoch⁸.
- Neoprávnené sú projekty zmeny palivovej základne, kde nedôjde k vyradeniu pôvodného kotla o výkone rovnajúcom sa alebo väčšom ako výkon nového zariadenia, ktorého inštalácia je predmetom projektu.
- Projekty, kde žiadateľ nepredloží účtovné záznamy o nakúpenom množstve paliva za predchádzajúci kalendárny rok sú neoprávnené.
- Spomedzi projektov, ktoré sú zamerané na predchádzanie vzniku znečistenia ovzdušia alebo zníženie emisií do ovzdušia z jestvujúcich zdrojov znečisťovania zmenou palivovej základne na plynné palivo, sú vylúčené projekty, z ktorých nie je zrejmé, že príslušné zariadenia na spaľovanie palív zodpovedajú požiadavkám na ekologicky vhodný výrobok podľa kritérií vyhlásených EÚ (Modrý kvet), SR (environmentálne vhodný výrobok) alebo kritérií označovania iného členského štátu EÚ, ktoré sú zhodné alebo prísnejšie (ide o zariadenia, ktoré v čase ich inštalácie nezodpovedajú napr. požiadavkám na účinnosť podľa najaktuálnejšieho stavu techniky).
- Projekty plynofikácie obcí nie sú oprávnené.
- Projekty komplexnej rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti (materské, základné a stredné školy, zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, kultúrne domy, osvetové strediská) a zdravotníckych zariadení (všeobecných a špecializovaných nemocníc) zahŕňajúce okrem zmeny palivovej základne aj ďalšiu rekonštrukciu (napr. rekonštrukcia sociálnych zariadení, prestavba interiéru, bezbariérové vstupy, zateplenie budovy apod.) nie sú oprávnené.

V súvislosti s oprávnenými aktivitami v rámci **operačného cieľa 3.2** sú pre túto výzvu relevantné nasledujúce obmedzenia:

⁸ Týmto sú myslené projekty, ktorých fyzická realizácia bude realizovaná v bytových domoch a/alebo pre účely bytových domov.

- Nebudú podporované projekty, ktoré nevykazujú zníženie emisií skleníkových plynov o viac ako 10 % celkového množstva v t/rok a zároveň pri nich dochádza k zvyšovaniu emisií základných znečisťujúcich látok;
- Nebudú podporené projekty, pri ktorých dochádza k zámene paliva - zemného plynu za palivo – biomasu, čo spôsobuje zvýšenie emisií základných znečisťujúcich látok;
- Nebudú podporované projekty realizácie technologických zariadení na spaľovanie palív, v ktorých sa nedosahuje minimálna účinnosť 80 %;
- Nebudú podporované projekty, kde nebude zaručená a overená likvidácia pôvodného kotla na spaľovanie fosílnych palív (neplatí pre solárne systémy, tepelné čerpadlá a zariadenia na využitie bioplynu na výrobu tepla a teplej vody), resp. projekty výstavby nových zdrojov energie, ktorá nie je náhradou za starý zdroj energie s tým istým výkonom;
- Nebudú podporované projekty zmeny palivovej základne, kde nedôjde k vyradeniu pôvodného kotla na neobnoviteľný zdroj o výkone rovnajúcom sa alebo väčšom ako výkon nového zariadenia na obnoviteľný zdroj energie, ktorého inštalácia je predmetom projektu (okrem solárnych systémov, tepelných čerpadiel a zariadení na využitie bioplynu na výrobu tepla a teplej vody);
- Nebudú podporované projekty, kde žiadateľ nepredloží účtovné záznamy o nakúpenom množstve paliva za predchádzajúci kalendárny rok;
- Nebudú podporené projekty, kde pôvodný zdroj tepla a nový zdroj tepla, ktorý je predmetom projektu nevlastní ten istý vlastník resp. žiadateľ projektu, alebo ho nemá v dlhodobom prenájme;
- Nebudú podporené projekty na využitie tepelných čerpadiel bez garantovaných parametrov a minimálneho priemerného ročného tepelného faktora 3,0;
- Nebudú podporené projekty na využitie tepelných čerpadiel, ktoré používajú ako chladivo látky poškodzujúce ozónovú vrstvu Zeme;
- Nebudú podporované projekty na využitie geotermálnej energie na výrobou tepla a teplej úžitkovej vody, pokiaľ na zabezpečenie geotermálnej vody neexistujú funkčné čerpace vrty;
- Nebudú podporované projekty zmeny palivovej základne v prospech palív s nižším obsahom uhlíka a obnoviteľných zdrojov energie, ktoré budú realizované v bytových domoch⁹;
- Nebudú podporované projekty modernizácie a rekonštrukcie existujúcich zariadení na využitie biomasy a geotermálnej energie, zariadení na využitie slnečnej energie, zariadení na výrobu biopalív a bioplynu;
- Nebudú podporované projekty komplexnej rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti (materské, základné a stredné školy, zariadenia sociálnych služieb, zariadenia na výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately, kultúrne domy, osvetové strediská) a zdravotníckych zariadení (všeobecných a špecializovaných nemocníc) zahŕňajúce okrem zmeny palivovej základne a opatrení na zníženie strát

⁹ Týmto sú myslené projekty, ktorých fyzická realizácia bude realizovaná v bytových domoch a/alebo pre účely bytových domov.

tepla v objektoch¹⁰ aj ďalšiu rekonštrukciu (napr. rekonštrukcia sociálnych zariadení, prestavba interiéru, bezbariérové vstupy apod.).

Na účely tejto výzvy sa za projekty zmeny palivovej základne na biomasu považujú iba tie projekty, v ktorých je biomasa ako vstup (energetický nosič) definovaná nasledovne:

Biomasa, používaná ako palivo, sú produkty pozostávajúce z rastlinnej hmoty alebo časti rastlinnej hmoty pochádzajúce z poľnohospodárstva alebo lesného hospodárstva, ktoré možno využiť na výrobu energie. Drevný odpad a rastlinný odpad sú tiež biomasou, ak je to:

- rastlinný odpad z poľnohospodárstva a lesného hospodárstva neznečistený inými látkami (napr. olejmi),
- rastlinný odpad z potravinárskeho priemyslu, ak sa teplo zo spaľovania využíva na výrobu energie,
- vláknitý drevný odpad z prvotnej výroby celulózy a výroby papiera z celulózy, ak je spoluspaľovaný v mieste vzniku a teplo zo spaľovania sa využíva na výrobu energie,
- drevný odpad okrem drevného odpadu, ktorý by v dôsledku ošetrovania konzervačnými látkami alebo ochrannými nátermi mohol obsahovať halogénované organické zlúčeniny alebo ťažké kovy, do ktorého patrí najmä drevný odpad pochádzajúci z odpadu zo stavebných a búracích prác a iných činností, pri ktorých dochádza k znečisteniu drevného odpadu,
- neznečistený korkový odpad.

S oprávnenosťou aktivít projektu sú úzko prepojené ciele projektu.

Konkrétny cieľ projektu by mal byť v zhode s príslušným cieľom prioritnej osi, operačného cieľa, resp. cieľom výzvy.

Špecifický cieľ projektu, resp. špecifické ciele projektu sú tie, ktoré majú viesť k dosiahnutiu cieľa projektu a súčasne by mali byť naviazané na aktivity projektu a na výstupy projektu, t.j. mali by byť kvantifikované použitím merateľných ukazovateľov v súlade s oprávnenými aktivitami, v rámci ktorých je projekt realizovaný, v súlade s podmienkami stanovenými vo výzve.

Bližšia špecifikácia cieľov projektu je uvedená v Príručke pre žiadateľa.

5.4 OPRÁVNENOSŤ VÝDAVKOV REALIZÁCIE PROJEKTU

Základným východiskom pre stanovenie oprávnenosti výdavkov je článok 56 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení (ďalej aj „všeobecné nariadenie“).

Pravidlá oprávnenosti výdavkov, ako aj špecifikácia oprávnených výdavkov sú presnejšie a podrobnejšie stanovené v dokumente - usmernení riadiaceho orgánu pre OPŽP s názvom **„Definícia oprávnených výdavkov pre projekty financované z ERDF a KF v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP-PO3-14-4 pre Operačný program Životné prostredie“**.

¹⁰ Výdavky na zníženie strát tepla v objektoch (napr. zateplovanie fasád, výmena okien, výmena tepelnej izolácie rozvodov a pod.) **nie sú** v rámci tejto výzvy v zmysle *Definície oprávnených výdavkov pre projekty financované z ERDF a KF v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP- PO3-14-4 pre Operačný program Životné prostredie oprávnené*.

5.5 OPRÁVNENOSŤ MIESTA REALIZÁCIE PROJEKTU

Pre túto výzvu je oprávneným miestom realizácie celé územie Slovenskej republiky okrem regiónu NUTS II Bratislavský kraj.

Pre túto výzvu sú preto oprávneným územím nasledujúce regióny NUTS II:

Región NUTS II	Územie
Západné Slovensko	Trnavský samosprávny kraj, Nitriansky samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj
Stredné Slovensko	Žilinský samosprávny kraj, Banskobystrický samosprávny kraj
Východné Slovensko	Košický samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj

5.6 ČASOVÁ OPRÁVNENOSŤ REALIZÁCIE PROJEKTU

Minimálna a maximálna časová oprávnenosť realizácie projektu nie je stanovená, a to pri dodržaní časovej oprávnenosti výdavkov uvedenej v dokumente **„Definícia oprávnených výdavkov pre projekty financované z ERDF a KF v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP-PO3-14-4 pre Operačný program Životné prostredie“**.

UPOZORNENIE

V súvislosti s časovou oprávnenosťou výdavkov upozorňujeme žiadateľov, že v prípade, ak prijímateľ nestihne ukončiť fyzickú realizáciu projektu a uhradiť všetky záväzky dodávateľom do 31.12.2015, výdavky po tomto dátume budú neoprávnené.

5.7 KRITÉRIÁ PRE VÝBER PROJEKTOV

Kritériá pre výber projektov zahŕňajú hodnotiace a výberové kritériá. Hodnotiace kritériá sa používajú pri odbornom hodnotení projektov odbornými hodnotiteľmi. Definované sú v nadväznosti na charakter danej prioritnej osi, resp. operačných cieľov a ich skupín aktivít v rámci Programového manuálu OP ŽP. Hodnotiace a výberové kritériá slúžia na zabezpečenie jednotného odborného, objektívneho a transparentného výberu žiadostí o NFP financovaných z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu a pre riadiaci orgán, ktorý rozhoduje o schválení/neschválení jednotlivých žiadostí o NFP. Podrobne sú hodnotiace a výberové kritériá uvedené v samostatných dokumentoch, ktoré sú súčasťou tejto výzvy – Hodnotiace kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR a Výberové kritériá žiadostí o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ktorých celkové náklady nepresahujú 50 mil. EUR

5.8 OPRÁVNENOSŤ CIEĽOVEJ SKUPINY

Cieľovou skupinou sú občania Slovenskej republiky.

5.9 SPÔSOB FINANCOVANIA

Spôsob financovania jednotlivých prijímateľov, t.j. *predfinancovanie, zálohové platby alebo refundácia*, sa stanovuje v súlade s platným Systémom finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013.

Financovanie oprávnených prijímateľov, vrátane stanovenia podielu jednotlivých zdrojov spolufinancovania, t.j. zdrojov EÚ a zdrojov štátneho rozpočtu v rámci NFP poskytnutého prijímateľovi, sa bude uskutočňovať podľa pravidiel obsiahnutých v platnej Stratégii financovania štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013, ako aj v platnom Systéme finančného riadenia štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na programové obdobie 2007 – 2013¹¹.

5.10 ĎALŠIE PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

5.10.1 FORMA, VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

Forma pomoci

Pomoc je poskytovaná ako nenávratný finančný príspevok.

Výška pomoci (minimálna a maximálna)

Minimálna výška pomoci na projekt sa nestanovuje.

Maximálna výška celkových výdavkov projektu v súlade s čl. 39 všeobecného nariadenia, nesmie prekročiť sumu 50 mil. EUR.

Žiadaná výška NFP musí byť v súlade s vyššie uvedeným maximálnym limitom.

Intenzita pomoci

Maximálna miera spolufinancovania pre jednotlivých prijímateľov je stanovená v bode 5.1 Oprávnenosť žiadateľa tejto výzvy.

5.10.2 PRIORITNÁ TÉMA

Prioritné témy

V rámci tejto výzvy bude podporená nasledovná kategória prioritných tém v zmysle nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006 z 8. decembra 2006, ktorým sa stanovujú vykonávacie pravidlá nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja v platnom znení, príloha č. II, dimenzie „Prioritná téma“:

Prioritná téma	
HT47	Kvalita vzduchu
HT49	Zmierňovanie klimatickej zmeny a prispôsobovanie sa klimatickej zmene

¹¹ V rámci uplatňovania vyššie uvedených pravidiel sa prijímatelia rozčleňujú na prijímateľov zo sektora verejnej správy alebo prijímateľov zo súkromného sektora. Bližšie určenie prijímateľov zo sektora verejnej správy a prijímateľov zo súkromného sektora je uvedené v Programovom manuáli Operačného programu Životné prostredie.

5.10.3 SÚLAD PROJEKTU S PRAVIDLAMI ŠTÁTNEJ POMOCI

V rámci tejto výzvy sa neuplatňujú pravidlá štátnej pomoci.

Pomoc vykazujúca znaky štátnej pomoci je neprípustná, neprípustné je aj poskytnutie nepriamej štátnej pomoci tretiemu subjektu zo strany prijímateľa v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO3-14-4.

V prípade projektov realizovaných v budovách, ktorých časť žiadateľ/prevádzkovateľ prenajíma, sa na projekt nebudú uplatňovať pravidlá poskytovania štátnej pomoci len v tom prípade, ak plocha priestorov, ktoré žiadateľ/prevádzkovateľ predmetnej verejnej budovy prenajímal počas posledných 12 kalendárnych mesiacov predchádzajúcich dňu predloženia žiadosti o NFP, nepresiahne 15% celkovej plochy priestorov predmetnej budovy, ktorá bude vykurovaná, resp. pre ktorú bude vyrábaná teplá úžitková voda. Túto podmienku musí žiadateľ/prevádzkovateľ dodržať aj počas realizácie projektu a 5 rokov po ukončení realizácie projektu.

5.10.4 OPRÁVNENOSŤ Z HĽADISKA PODMIENOK ZÁLOŽNÉHO PRÁVA K NEHNUTEĽNÉMU/NEHNUTEĽNÉMU MAJETKU, KTORÝ JE PREDMETOM PROJEKTU

Záložné právo k nehnuteľnému/hnuteľnému majetku, ktorý má byť zhodnotený z prostriedkov NFP alebo jeho časti alebo k nehnuteľnému/hnuteľnému majetku, ktorý má byť z prostriedkov NFP alebo jeho časti nadobudnutý (kúpna zmluva, zmluva o budúcej kúpnej zmluve a pod.) – na takomto nehnuteľnom/hnuteľnom majetku nesmie viaznuť záložné právo¹² v čase od podania žiadosti o NFP až do uzavretia Zmluvy o poskytnutí NFP. Vznik záložného práva vo vzťahu k uvedenému majetku počas realizácie projektu (v čase od uzavretia Zmluvy o poskytnutí NFP) sa riadi príslušnými ustanoveniami Zmluvy o poskytnutí NFP.

Vyššie uvedené ustanovenia týkajúce sa záložného práva sa nevzťahujú na prípady, keď nehnuteľný/hnuteľný majetok, ktorý má byť nadobudnutý a/alebo zhodnotený z prostriedkov NFP alebo jeho časti, je predmetom zálohu na zabezpečenie úveru z banky, ktorým banka spolufinancuje predkladaný projekt a spolufinancujúca banka má s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ako RO pre OP ŽP, podpísanú zmluvu o spolupráci.

RO môže požadovať zriadenie záložného práva vo svoj prospech na zabezpečenie svojej novej budúcej pohľadávky; vznik záložného práva na majetok, ktorý je predmetom realizácie projektu, sa počas realizácie projektu riadi príslušnými ustanoveniami Zmluvy o poskytnutí NFP uzavretej medzi prijímateľom a RO. Uvedené sa týka majetku nadobudnutého/zhodnoteného z prostriedkov NFP alebo jeho časti, iného majetku žiadateľa, resp. majetku tretích osôb.¹³

RO si vyhradzuje právo z dôvodu posúdenia oprávnenosti vo vzťahu k podmienkam týkajúcim sa záložného práva vyžiadať si pri jednotlivých žiadostiach o NFP doklady umožňujúce posúdiť splnenie vyššie uvedených podmienok.

¹² Na nehnuteľnom majetku nesmie viaznuť ani exekučné záložné právo.

¹³ Počas realizácie projektu je prijímateľ pomoci povinný požiadať o predchádzajúci písomný súhlas Poskytovateľa pomoci, v prípade ak predmetom zálohu bude majetok nadobudnutý a/alebo zhodnotený z NFP alebo z jeho časti, a to v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP.

5.10.5 PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI VO VZŤAHU K VEREJNÉMU OBSTARÁVANIU NA HLAVNÉ AKTIVITY PROJEKTU (DODÁVKA TOVAROV A USKUTOČNENIE STAVEBNÝCH PRÁČ)

V rámci tejto výzvy žiadateľ preukazuje, že najneskôr k dátumu predloženia žiadosti o NFP bolo vyhlásené verejné obstarávanie na hlavné aktivity projektu (dodávka tovarov a uskutočnenie stavebných prác) vo forme kópie Oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania alebo jeho ekvivalentu podľa typu zákazky a postupu vo verejnom obstarávaní v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní (Predbežné oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania nie je možné považovať za Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania ani za jeho ekvivalent). Oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania musí byť **vyhotovené a zaslané na zverejnenie**, v závislosti na type zákazky v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, **najneskôr ku dňu predloženia žiadosti o NFP**.

Predloženie dokumentácie z ukončeného verejného obstarávania sa riadi príslušnými ustanoveniami Zmluvy o poskytnutí NFP, a to článkami 5.11, 5.12 a 5.13. V zmysle ustanovení Zmluvy o poskytnutí NFP je Prijímateľ povinný predložiť dokumentáciu z verejného obstarávania na dodávku tovarov a uskutočnenie stavebných prác definovanú Zmluvou o poskytnutí NFP, a to bezodkladne po ukončení vyhodnotenia ponúk predložených uchádzačmi a oboznámení uchádzačov s výsledkom vyhodnotenia, avšak najneskôr do 15 dní odo dňa účinnosti Zmluvy o poskytnutí NFP. V prípade, ak uvedenú povinnosť Prijímateľ nesplní alebo v prípade, ak Riadiaci orgán v rámci výkonu administratívnej kontroly neschválil Prijímateľovi uzatvorenie zmluvy s úspešným uchádzačom, resp. nepripustil výdavky vzniknuté na základe tohto verejného obstarávania do financovania, bude uvedené považované za podstatné porušenie Zmluvy o poskytnutí NFP, na základe ktorého môže Poskytovateľ odstúpiť od Zmluvy o poskytnutí NFP.

Ďalšie doplnujúce informácie sú uvedené v Príručke pre žiadateľa v podkapitole 6.2.20.

Ak Poskytovateľ identifikuje porušenie pravidiel/princípov/postupov vo verejnom obstarávaní/obchodnej verejnej súťaži, alebo porušenie legislatívy EÚ a SR po podpise zmluvy na dodávku tovarov, služieb alebo stavebných prác s úspešným uchádzačom, pred úhradou oprávnených výdavkov v Žiadosti o platbu vzťahujúcich sa k nákladom projektu, Poskytovateľ navrhne Prijímateľovi ex-ante finančnú opravu resp. nepripustí výdavky vzniknuté na základe verejného obstarávania/obchodnej verejnej súťaže do financovania. Konečné potvrdenie ex-ante finančnej opravy bude vydané Prijímateľovi len po splnení podmienok určených Poskytovateľom. Výdavky vzniknuté z takéhoto verejného obstarávania budú môcť byť pripustené k financovaniu za podmienky zníženia oprávnených výdavkov vo výške určenej ex-ante finančnej korekcie.

5.10.6 INÉ PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

Iné podmienky poskytnutia pomoci, najmä vo vzťahu k žiadateľovi, k predkladaniu žiadosti o NFP a ku kontrole formálnej správnosti žiadosti o NFP, k vysporiadaniu majetkovo-právnych vzťahov, k ostatným žiadostiam o NFP sú podrobne uvedené v Príručke pre žiadateľa.

UPOZORNENIE:

V súvislosti s podmienkami poskytnutia pomoci vo vzťahu k predkladaniu žiadosti o NFP a s cieľom zníženia administratívnej náročnosti prípravy a predkladania žiadosti o NFP je postačujúce, aby príloha č. 8 žiadosti o NFP – *Príslušným stavebným úradom overená projektová dokumentácia vrátane rozpočtu podľa výkazu výmer*, bola predložená ako samostatná príloha v rámci originálu žiadosti o NFP a samostatná príloha v rámci jednej z dvoch kópií žiadosti o NFP.

6. SPÔSOB ODSTRAŇOVANIA FORMÁLNYCH NEDOSTATKOV ŽIADOSTI O NFP

Spôsob odstraňovania formálnych nedostatkov žiadosti o NFP je podrobne uvedený v Príručke pre žiadateľa.

7. ČASOVÝ HARMONOGRAM KONANIA O ŽIADOSTI O NFP

Proces konania o žiadosti o NFP v zmysle § 14 zákona o pomoci a podpore začína dorúčením žiadosti o NFP riadiacemu orgánu. Konanie o žiadosti o NFP zahŕňa procesy príjmu a registrácie žiadosti o NFP a schvaľovania žiadosti o NFP. Proces schvaľovania žiadosti o NFP pozostáva z týchto základných fáz:

- kontrola formálnej správnosti žiadostí o NFP,
- odborné hodnotenie žiadostí o NFP,
- výber žiadostí o NFP,
- vydávanie rozhodnutí a opravné prostriedky proti rozhodnutiam.

Riadiaci orgán zabezpečí informovanie všetkých žiadateľov, ktorých žiadosti o NFP boli predmetom procesu schvaľovania, o schválení alebo neschválení ich žiadosti o NFP prostredníctvom zaslania Rozhodnutia o schválení žiadosti o NFP, resp. Rozhodnutia o neschválení žiadosti o NFP v termíne do 100 dní od konečného termínu na predkladanie žiadosti o NFP uvedenom vo výzve.

Vzhľadom na skutočnosť, že riadiaci orgán umožňuje žiadateľom v rámci kontroly formálnej správnosti (v rámci overenia kritérií úplnosti žiadosti o NFP) doplniť chýbajúce náležitosti žiadostí o NFP, uvedená lehota sa predlži o dobu potrebnú na vypracovanie a doručenie Výzvy na doplnenie chýbajúcich náležitostí žiadosti o NFP (začiatok plynutia ktorej je totožný s dňom ukončenia kontroly splnenia kritérií úplnosti predloženej žiadosti o NFP), predloženie týchto náležitostí žiadateľom, ako aj ich overenie zo strany riadiaceho orgánu.

V prípade nepredvídateľných okolností na strane riadiaceho orgánu, prípadne iných okolností ovplyvnených externými faktormi, si riadiaci orgán vyhradzuje právo túto lehotu 100 dní ďalej predĺžiť.

8. PRÍLOHY VÝZVY

- I. Formulár žiadosti o NFP vrátane vzorov príloh**
- II. Príručka pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu v rámci výzvy na predkladanie Žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP-PO3-14-4 vrátane príloh**
- III. Vzor Zmluvy o poskytnutí NFP vrátane príloh**
- IV. Hodnotiace kritériá a výberové kritériá**

- V. Definícia oprávnených výdavkov pre projekty financované z ERDF a KF v rámci výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok s kódom OPŽP-PO3-14-4 pre Operačný program Životné prostredie**

9. PODPORNÉ DOKUMENTY A INFORMÁCIE

- **Operačný program Životné prostredie v platnom znení**
- **Programový manuál Operačného programu Životné prostredie v platnom znení**
- **Manuál pre informovanie a publicitu**
- **Informácia pre žiadateľov o nenávratný finančný príspevok v rámci výziev na predkladanie žiadostí o NFP zverejnených po 1. 1. 2009 v súvislosti so zavedením meny euro v SR.**

Všetky dokumenty zverejnené v rámci výzvy sú pre žiadateľa záväzné a žiadateľ je povinný sa nimi riadiť pri vypracovaní a predkladaní žiadosti o NFP, ako aj pri následnej komunikácii s riadiacim orgánom.